

ชื่อเรื่อง	การศึกษาการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ปลูกยางพาราด้วยข้อมูลแผนที่การใช้ที่ดิน ระหว่าง ปี 2543 และ ปี 2552 ในพื้นที่อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
ผู้ศึกษาค้นคว้า	นางสาวรจนา มาลาจันทร์ และ นางสาวสุธิดา ศรีลาวัณย์
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภิรมย์ อ่อนเส็ง
ประเภทสารนิพนธ์	ภาคนิพนธ์ วท.บ. (ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2555
คำสำคัญ	ยางพารา การใช้ที่ดิน พืชเศรษฐกิจ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์หลักของการศึกษาคือ 1) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ปลูกยางพาราในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ในช่วงระหว่างปี 2543-2552 และศึกษาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการปลูกยางพารา 2) เพื่อศึกษาผลกระทบของพื้นที่ปลูกยางพาราที่มีต่อพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และ 3) เพื่อศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยการสนทนากลุ่ม เครื่องมือวิจัยหลายชนิดได้ถูกนำมาใช้เพื่อหาคำตอบที่ต้องการ ได้แก่ การทบทวนวรรณกรรมเพื่อหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ปลูกยางพารา, ข้อมูลสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา แผนที่การใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดินเพื่อคำนวณพื้นที่ปลูกยางที่บุกรุกป่าอนุรักษ์ และการสนทนากลุ่มเพื่อทราบผลกระทบด้านสังคมและเศรษฐกิจที่มีต่อชุมชน ผลการศึกษาพบว่า พื้นที่ปลูกยางพาราในอำเภอวังทองเพิ่มขึ้นอย่างมากจากไม่มีเลยในปี 2543 เป็น 44,431.25 ไร่ (7,108.96 เฮกตาร์) ในปี 2552 สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตของยางพารา คือ มีความสูงจากระดับทะเลปานกลางไม่เกิน 200 เมตร มีความลาดเอียงไม่เกิน 45 องศา มีหน้าดินลึกไม่น้อยกว่า 1 เมตร เนื้อดินมีการระบายน้ำและอากาศดี น้ำไม่ท่วมขัง และมีระดับน้ำใต้ดินลึกกว่า 1 เมตร พื้นที่อำเภอวังทองมีปริมาณฝน ความชื้นสัมพัทธ์ และอุณหภูมิเฉลี่ยเหมาะสมกับการปลูกยางพารา การปลูกยางพาราทำให้เกิดปัญหาการบุกรุกป่าอนุรักษ์เพื่อต้องการขยายพื้นที่ปลูกยาง จากการสนทนากลุ่มพบว่า การปลูกยางพาราทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีต่อสังคมและเศรษฐกิจของชุมชน ทำให้ชุมชนมีรายได้ขึ้นเนื่องจากต้นยางให้ผลผลิตที่ดี และน้ำยางมีราคาสูง นอกจากนี้การปลูกยางยังทำให้เกิดการร่วมตัวเป็นกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราทำให้เกิดเป็นองค์กรทางสังคมในชนบทขึ้น สรุปได้ว่ายางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่ควรได้รับการส่งเสริม